

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สาใหม่

เมื่อ พ.ศ. 2512 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ประทับ เสด็จเยือนพระที่นั่ง เสด็จลงบนไร่ฝิ่นที่กำลังออกดอกบาน สะพรั่ง และเสด็จพระราชดำเนินไปยังหมู่บ้านแม่สาใหม่ ทอดพระเนตรเห็นสัตว์เลี้ยงที่สำคัญต่อการดำรงชีพ ตามวิถีชีวิต และพิธีกรรมของชาวเขา คือสุกรพันธุ์พื้นเมือง ตัวเล็ก พุงลากดิน

จึงพระราชทาน ลูกสุกรตัวผู้พันธุ์ดี พร้อมพันธุ์พืช อาหารสัตว์ เพื่อเพาะปลูก พ.ศ. 2517 ศูนย์พัฒนา โครงการหลวง แม่สาใหม่ ได้เริ่มต้นดำเนินงานร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (มหาวิทยาลัยแม่โจ้) ทดลองวิจัยและผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเมืองหนาว

ต่อมาใน พ.ศ. 2525 ได้ทำการส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรชาวเขา เพื่อให้มีรายได้ทดแทนการปลูกฝิ่น และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเอง ตลอดจนการฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นภูเขาที่มีความลาดชันค่อนข้างสูง ครอบคลุมพื้นที่ 14,933 ไร่

ความสูงจากระดับน้ำทะเล 920 - 1200 เมตร

อุณหภูมิเฉลี่ย 26 องศาเซลเซียส

ประชากร ชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง และคนเมือง รวม 2 หมู่บ้าน (3 หย่อมบ้าน) จำนวนประชากรกว่า 4,640 คน

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สาใหม่ ได้จัดทำแปลงทดสอบสาธิต และส่งเสริมการปลูกพืชผัก ไม้ผล ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย ได้แก่ ระบบการเพาะปลูกที่ดี (GAP) สร้างรายได้ที่มั่นคงและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแก่เกษตรกร นอกจากนี้ยังสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมและพัฒนาด้านการศึกษา สังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข ส่งเสริมการอนุรักษ์งานหัตถกรรมชนเผ่า รวมทั้งส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านตามแนวพระราชดำริป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การอนุรักษ์ดิน และน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝก รมรงค์การลดการใช้สารเคมี และเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่สูงแก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

ผลผลิตหลัก ได้แก่ พริกหวานสี เขียว เหลือง แดง มะเขือเทศโครงการหลวง ผักกาดขาวปลี ผักกาดทางหงส์ ซาโยเต้ มันฝรั่ง แครอท โรสแมรี่ องุ่น สตรอว์เบอร์รี่ มะเดื่อฝรั่ง แดงหอมญี่ปุ่น อาโวคาโด กาแฟ

จุดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สาใหม่

จุดเรียนรู้ภายในศูนย์

- ชมแปลงสาธิตการปลูกผัก ไม้ผล ตามฤดูกาล ได้แก่
ตลอดปี: พริกหวานสีแดง สีเขียว สีเหลือง มะเขือเทศโครงการหลวง แดงหอม โรสแมรี่
ตามฤดูกาล: มะเดื่อฝรั่ง (.....) องุ่นไร้เมล็ด (.....) อาโวคาโด (.....) มัลเบอร์รี่ (.....)

จุดเรียนรู้ชุมชน

- พิพิธภัณฑสถานภูมิปัญญาชนเผ่าม้ง ที่บ้านแม่สาใหม่ ภายในจัดแสดงอุปกรณ์เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชนเผ่าม้ง งานหัตถกรรม และความเป็นมาของชุมชน
- เส้นทางเดินชมธรรมชาติป่าดงซ่ง ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์คอยปกป้องรักษาความสงบให้ชุมชน ห้ามมีการตัดไม้และล่าสัตว์ในพื้นที่กำหนด วันที่ 25 ธันวาคม ทุกปีจะมีพิธีไหว้ป่าดงซ่ง บริเวณป่าดงซ่งมีต้นไม้ สมุนไพรหายากหลายชนิด
- ประเพณีปีใหม่ม้ง (ธันวาคม-มกราคม มีกิจกรรมการละเล่น เช่น โยนลูกช่วง เล่นลูกข่าง ล้อเลื่อนไม้
- เส้นทางเดินชมธรรมชาติดอยผากล่อง ระยะทาง 3 กิโลเมตร เป็นจุดชมวิวและศึกษาพรรณไม้ป่า เช่น กล้วยไม้ป่า ดอกลิ้นป่า พืชสมุนไพร การดูนก นอกจากนี้ยังเป็นเส้นทางเชื่อมไปยังบ้านม้งดอยปุย
- วิถีชีวิตชาวเขา งานหัตถกรรมภูมิปัญญาการทำเครื่องเงิน การตีมีด งานจักสาน

ที่พัก - อาหาร

- บ้านพักรับรองของศูนย์ จำนวน 1 หลัง รองรับคณะศึกษาดูงานได้ประมาณ 20 คน

การเดินทาง

ระยะทางจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 38 กิโลเมตร จากตัวเมืองเชียงใหม่ใช้ทางหลวงหมายเลข 1007 สายเชียงใหม่ – ฝาง ถึงอำเภอแมริมบริเวณ กม. 17 เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1096 ตรงไปอีก 15 -16 กิโลเมตร ถึงวัดโป่งแยงเฉลิมพระเกียรติให้เลี้ยวซ้ายไปอีก 3 กิโลเมตร จะพบที่ทำการศูนย์ฯ อยู่ซ้ายมือ

.....

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สาใหม่ :

หมู่ที่ 10 ต.โป่งแยง อ.แมริม จ.เชียงใหม่ 50180

โทร. 08 9851 9922 อีเมล: msm70259rpf@gmail.com